

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 2 Σεπτεμβρίου 2022 υπό την Μαργαρίτα Κανάβα Μέλος ΑΕΠΠ, κατόπιν της υπ' αριθμ. 1508/2022 Πράξης.

Για να εξετάσει την από 25.07.2022 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) 1040/26.07.2022 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....» (εφεξής ο «προσφεύγων»), που εδρεύει στ... .., οδός ..., αριθμ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του Δήμου ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. 89/4.04.2022 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής περί έγκρισης του υπ' αριθμ. 1/18.03.2022 και 2/6.05.2022 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού αναφορικά με τον έλεγχο και αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικών και οικονομικών προσφορών και ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου, η οποία ενσωματώνεται στην υπ' αριθμ. 182/5.07.2022 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής περί έγκρισης του υπ' αριθμ. ΙΙ/24.06.2022 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού αναφορικά με τον έλεγχο των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου και κατακύρωσης του διαγωνισμού (εφεξής η «προσβαλλόμενη») και

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «παρεμβαίνων»), που εδρεύει στ... .., .., αριθμ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το σκέλος που κρίνεται αποδεκτή η προσφορά και ανακηρύσσεται οριστικός ανάδοχος ο παρεμβαίνων.

Με την παρέμβασή του ο παρεμβαίνων επιδιώκει την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 600 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 25.07.2022 πληρωμή στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης) το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης σχετικά με την οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή, ήτοι 96.100,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή η αναθέτουσα αρχή με τη με αριθμ. πρωτ. ... Διακήρυξη προκήρυξε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό με αντικείμενο «ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ...», με κριτήριο κατακύρωσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 111.662,00 συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

3. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων στις 17.12.2021 με ΑΔΑΜ ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό ....

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 25.07.2022 στον ηλεκτρονικό τόπο για του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 14.07.2022 β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθρ. 8 του ΠΔ 39/2017.

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

6. Επειδή στις 26.07.2022 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς όλους τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

7. Επειδή ο παρεμβαίνων κατέθεσε μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 5.08.2022, ήτοι εμπροθέσμως, την με αριθμό ΓΑΚ ΠΑΡ 4112/2022 παρέμβασή του, για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς η προσφορά του έχει κριθεί αποδεκτή και έχει ανακηρυχθεί οριστικός ανάδοχος και ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης. Οι δε αιτιάσεις στο υπόμνημα του προσφεύγοντος περί απαραδέκτου της προσφυγής λόγω δήθεν μη ηλεκτρονικής υπογραφής της παρέμβασης τυγχάνουν απορριπτέες ως αβάσιμες, καθώς η παρέμβαση φέρει έγκυρη ψηφιακή υπογραφή του κ. ... με ημερομηνία 5.08.2022 και ώρα 14:02:55.

8. Επειδή η αναθέτουσα αρχή την 9.08.2022 απέστειλε στην ΑΕΠΠ μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού τις απόψεις της επί της προσφυγής, οι οποίες κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα και τον παρεμβαίνοντα αυθημερόν

9. Επειδή ο προσφεύγων στις 16.08.2022 υπέβαλε εμπροθέσμως μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού υπόμνημα επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής και της παρέμβασης, το οποίο λαμβάνεται υπόψη.

10. Επειδή ο παρεμβαίνων στις 25.08.2022 υπέβαλε μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού υπόμνημα επί του υπομνήματος του προσφεύγοντος, το οποίο δεν λαμβάνεται υπόψη, διότι αφενός μεν έχει υποβληθεί εκπροθέσμως σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, ως ισχύει με την τροποποίηση του με το ν. 4782/2021, αφετέρου δεν προβλέπεται στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο η υποβολή υπομνήματος του παρεμβαίνοντος προς αντίκρουση του υπομνήματος του προσφεύγοντος.

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του παρόντος Μονομέλους Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

12. Επειδή στο υπό κρίση διαγωνισμό έλαβαν μέρος δύο οικονομικοί φορείς, ήτοι ο προσφεύγων και ο παρεμβαίνων, οι οποίοι υπέβαλαν τις με αριθμ. συστήματος 260208 και 257830 προσφορές τους αντίστοιχα. Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 89/2022 απόφαση της αναθέτουσας αρχής αμφότερες προσφορές κρίθηκαν τεχνικά αποδεκτές και ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος ο παρεμβαίνων και ο προσφεύγων κατατάχτηκε δεύτερος σε σειρά μειοδοσίας. Με την υπ' αριθμ. 182/2022 προσβαλλόμενη απόφαση και κατόπιν ελέγχου των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου αποφασίστηκε η κατακύρωση του διαγωνισμού στον παρεμβαίνοντα.

13. Επειδή ο προσφεύγων ως προσφέρων του εν θέματι διαγωνισμού του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και κατατάχτηκε δεύτερος σε σειρά μειοδοσίας θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης ως βλαπτόμενος, ως προς το μέρος που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς του παρεμβαίνοντος, ερειδόμενο στη ζημία του από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτου στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς του (βλ. ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

14. Επειδή το άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος [...]»

15. Επειδή, το άρθρο 53 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών [...] 2. Τα έγγραφα της σύμβασης...περιέχουν ιδίως : [...] ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

αντικείμενο της σύμβασης [...]ζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς,[...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.),...».

16. Επειδή το άρθρο 54 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περ.1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της.[...]».

17. Επειδή το άρθρο 79 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73, περί λόγων αποκλεισμού, και 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής, τα οποία έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 75, περί κριτηρίων επιλογής [...]».

18. Επειδή το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : « 1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. [...]».

19. Επειδή το άρθρο 94 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «... 4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης.[...]».

20. Επειδή το άρθρο 103 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «Πέραν των οριζόμενων στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, και στο άρθρο 93, περί περιεχομένου φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής», ισχύουν και τα ακόλουθα: 1. Μετά από την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 2690/1999 (Α' 74), όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73, περί λόγων αποκλεισμού, και 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή μέσω του ΕΣΗΔΗΣ. 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα, ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 102, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

σε αυτόν. [...] 4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης, όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. 6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105. 7. Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος».

21. Επειδή στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι : «[...] 2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού

Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους [...]

2.2.3.2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις:α) όταν ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης [...]

2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών
Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους, ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα III, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ37 καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος 1.[...]

2.4.2.1 [...] Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, που υποστηρίζεται τουλάχιστον από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην Απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και να εγγραφούν στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37 του Ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες.[...]

2.4.3.2 Τεχνική προσφορά Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος IV (Μελέτης) περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα [...]

3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η Αναθέτουσα Αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική Πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η Κατακύρωση («Προσωρινό Ανάδοχο»), μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα όλων των δικαιολογητικών, που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας Διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της Διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής. Ειδικότερα, το σύνολο των στοιχείων και δικαιολογητικών της ως άνω παραγράφου αποστέλλονται από αυτόν σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στην παράγραφο 2.4.2.5 της παρούσας. [...] Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η Αναθέτουσα Αρχή καλεί τον Προσωρινό Ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής Πρόσκλησης σε αυτόν.[...]

Παράρτημα IV της Διακήρυξης – Τεχνική Περιγραφή – Μελέτη

[...] Γ. Γενικές Τεχνικές Υποχρεώσεις

Όλα τα πιστοποιητικά, βεβαιώσεις και λοιπά έγγραφα που αναφέρονται στην παρούσα τεχνική έκθεση θα πρέπει να προσκομιστούν από τον Ανάδοχο πριν την υπογραφή της σύμβασης με την Υπηρεσία για έλεγχο της πληρότητάς τους. (εκτός αυτών που ορίζει η πρόσκληση να προσκομιστούν με την προσφορά). Σε περίπτωση που αυτά δεν προσκομιστούν αυτομάτως θα αποκλείεται από τη διαδικασία.

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

[...] Για το είδος «Αυτόνομες Διατάξεις για την Πρόσβαση ΑμεΑ» θα πρέπει να παρέχονται πιστοποιητικά ασφαλούς λειτουργίας και συμβατότητας με όρια ασφαλείας που επιβάλλονται από οδηγίες, κανονισμούς και πρότυπα Ελληνικών και διεθνών (Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΗΠΑ) Οργανισμών (π.χ ΕΛΟΤ, ISO, EEC, πρότυπα EN κλπ) σε σχέση με:

- Ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας και ορίων χρόνου έκθεσης ανθρώπων σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία.
- Επιδράσεις ηλεκτρομαγνητικών πεδίων σε βηματοδότες καρδιοπαθών.
- Επιδράσεις μαγνητικών πεδίων σε υλικό εγγραφής (μαγνητικές κασέτες, ταινίες, δισκέτες, κάρτες).

Πρέπει να δοθούν από τον Ανάδοχο τεχνικά εγχειρίδια και οδηγίες ελέγχου, χρήσης και συντήρησης στην Ελληνική γλώσσα[...].

22. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

23. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191,

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

24. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construction Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

25. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ.ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

26. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου...*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

27. Επειδή, με βάση τους όρους της διακήρυξης, όπου η πλήρωση των όρων της διακήρυξης επισημαίνεται ως απαίτηση, καθίσταται σαφές ότι οι τεχνικές προδιαγραφές συνιστούν απαραίτους όρους της διακήρυξης (βλ. για τη δεσμευτικότητα των τεχνικών προδιαγραφών απόφαση ΔΕΕ της 5ης Δεκεμβρίου 2013, C-561/12 Nordecon AS, Ramboll Eesti AS κατά Rahandusministeerium).

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

28. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

29. Επειδή, ως έχει *ad hoc* κριθεί (βλ. ΣΤΕ 212/2021 σκ. 9-10), η αρνητική απάντηση διαγωνιζομένου στο υποερώτημα ε της Ενοτητας Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ περί προσκόμισης βεβαιώσεων σχετικά με την πληρωμή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον ο διαγωνιζόμενος δεν όφειλε να είχε απαντήσει στο εν λόγω υποερώτημα λόγω μη εγγραφής του σε επίσημο κατάλογο, δεν επάγεται έννομες συνέπειες ως προς τη δέουσα προαπόδειξη της μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού που σχετίζεται με την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Τούτο δε διότι, δηλώνεται περαιτέρω στο ειδικό πεδίο του Μέρους VI του ΕΕΕΣ ότι είναι σε θέση να προσκομίσει τα πιστοποιητικά και λοιπά αποδεικτικά έγγραφα που προβλέπει η διακήρυξη.

30. Επειδή τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική, προσφορά τους (Ε.Α. ΣΤΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1). Επομένως, η παραβίαση αμφίσημων όρων της διακήρυξης δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

διαγωνιζομένου, αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του.

31. Επειδή ως έχει *ad hoc* κριθεί, για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτείται οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, χορηγούμενη από πιστοποιημένη αρχή ψηφιακής υπογραφής, και να εγγράφουν στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 5 της ΚΥΑ 117384/26.10.2017 διαδικασία. Εντούτοις, η απαίτηση να φέρουν οι υποβληθσόμενες με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης υπεύθυνες δηλώσεις εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό δεν τάσσεται, και δη επί ποινή αποκλεισμού, ως προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφοράς, αφού τέτοια ρήτρα δεν περιλαμβάνεται στις διατάξεις της Διακήρυξης, που αποτελούν το ειδικό κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού, (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 278/2019, ΔΕφ Θεσ/νίκης 315/2020 και *ad hoc* ΑΕΠΠ 40/2021, 1705/2021).

32. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι παρανόμως κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι παρέλειψε να απαντήσει στο ερώτημα περί προσκόμισης σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας βεβαιώσεων σχετικά με την πληρωμή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Περαιτέρω, ο προσφεύγων προβάλλει ότι ο παρεμβαίνων δεν έχει προσκομίσει με την προσφορά του, ως όφειλε επί ποινή αποκλεισμού, κάποιο πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτει ότι το προσφερόμενο εκ μέρους του προϊόν πληροί τις απαιτήσεις ασφαλούς λειτουργίας και συμβατότητας με όρια ασφαλείας, όπως ορίζονται στις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, σε σχέση με την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα και τις επιδράσεις των ηλεκτρομαγνητικών και μαγνητικών πεδίων που παράγει το υπό προμήθεια προϊόν, ούτε οδηγίες συντήρησης της προσφερόμενης εκ μέρους του διάταξης. Πέραν των ανωτέρω, κατά τον προσφεύγοντα, ο παρεμβαίνων προσκόμισε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης υπεύθυνες δηλώσεις που δε φέρουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή.

31. Επειδή στον όρο 2.2.9.1 της διακήρυξης προβλέπεται ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να υποβάλλουν με την προσφορά τους ΕΕΕΣ προς

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

τον σκοπό προαπόδειξης της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής και μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού. Περαιτέρω, στην ενότητα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ εμπεριέχεται το ακόλουθο πεδίο: «*Κατά περίπτωση ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό (π.χ βάσει εθνικού συστήματος (προ) επιλογής)?*». Όπως δε διευκρινίζεται στην κατευθυντήρια οδηγία 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ ως προς τις διαδικασίες συμβάσεων προμηθειών, δεν υφίσταται επί του παρόντος εθνικός επίσημος κατάλογος του άρθρου 83 του ν. 4412/2016. Επομένως, το Γ.Ε.ΜΗ δεν συνιστά επίσημο κατάλογο και άρα στις συμβάσεις προμηθειών δεν συμπληρώνεται από τους οικονομικούς φορείς το επίμαχο πεδίο, το οποίο, επί του παρόντος, αφορά μόνον τις συμβάσεις έργων ως βασίμως ισχυρίζονται η αναθέτουσα αρχή και ο παρεμβαίνων (βλ. *ad hoc* ΑΕΠΠ 1458/2021, 1766/2021, 1597/2020, 561/2020). Επίσης, στην ίδια οδηγία αναφέρεται ότι μονον εάν ο οικονομικός φορέας συμπληρώσει στο παραπάνω ερώτημα την απάντηση ΝΑΙ τότε οφείλει να απαντήσει και στα υπόλοιπα τμήματα (α' – ε') της ενότητας, μεταξύ των οποίων είναι και το υπό στοιχείο ε' ερώτημα: «*Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;*» Αντιθέτως, σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας απαντήσει ΟΧΙ στο ερώτημα σχετικά με την εγγραφή σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων θα πρέπει να συμπληρώσει τις πληροφορίες που λείπουν στο μέρος ΙV, ενότητες Α, Β, Γ ή Δ κατά περίπτωση μόνο εφόσον αυτό απαιτείται στη σχετική διακήρυξη ή στα έγγραφα της σύμβασης, όπως ρητά αναφέρεται στο ΕΕΕΣ .

32. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ο παρεμβαίνων στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του απάντησε αρνητικά στο ερώτημα περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο και στη συνέχεια απάντησε αρνητικά και στο ερώτημα «*Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και*

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;». Επομένως, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, δεδομένου ότι το πεδίο της Ενότητας Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο δεν τυγχάνει εφαρμογής σε διαγωνιστικές διαδικασίες προμηθειών, όπως ο υπό κρίση διαγωνισμός, ο παρεμβαίνων ορθώς απάντησε αρνητικά στο σχετικό ερώτημα και άρα δεν είχε υποχρέωση να απαντήσει στο υπό στοιχείο ε' ερώτημα. Σημειωτέον ότι ο παρεμβαίνων δήλωσε στην Ενότητα Β του Μέρους ΙΙΙ (Λόγοι αποκλεισμού) του ΕΕΕΣ, ότι δεν συντρέχει στο πρόσωπό του ο λόγος αποκλεισμού σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και έχει δηλώσει επίσης, στο ειδικό πεδίο του Μέρους VI του ΕΕΕΣ ότι είναι σε θέση να προσκομίσει τα πιστοποιητικά και λοιπά αποδεικτικά έγγραφα που προβλέπει η διακήρυξη, ως βασίμως αναφέρει η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της. Ως εκ τούτου, και κατά τα εκτεθέντα υπό σκέψη 29, η εσφαλμένη αρνητική απάντηση του παρεμβαίνοντος σε ερώτημα που εν προκειμένω δεν τυγχάνει εφαρμογής για αυτόν δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο απόρριψης της προσφοράς του. Αλυσιτελώς ο προσφεύγων επικαλείται την απόφαση του ΔΕΦΑΘ 1166/2021 και έτερες αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων, ενόψει της ρητής νομολογίας του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου επί του ζητήματος, ως παρατίθεται στη σκέψη 29. Συνεπώς, δεν τίθεται ζήτημα αποκλεισμού της προσφοράς του παρεμβαίνοντος λόγω της εσφαλμένης απάντησης του στο υπό στοιχείο ε ερώτημα της Ενότητας Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ και ο σχετικός λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος

33. Επειδή στον όρο 2.4.3.2 της διακήρυξης προβλέπεται ότι η τεχνική προσφορά πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα έγγραφα με τα οποία αποδεικνύεται η πλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών του Παραρτήματος ΙV της διακήρυξης. Στο εν λόγω δε Παράρτημα τίθεται ως απαίτηση το προσφερόμενο είδος να διαθέτει μεταξύ άλλων, πιστοποιητικά ασφαλούς λειτουργίας και συμβατότητας σε σχέση με την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα και τα όρια χρόνου έκθεσης ανθρώπων σε ηλεκτρομαγνητικά

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

πεδία, τις επιδράσεις ηλεκτρομαγνητικών πεδίων σε βηματοδότες καρδιοπαθών και τις επιδράσεις μαγνητικών πεδίων σε υλικό εγγραφής, καθώς επίσης και να προσκομιστούν τεχνικά εγχειρίδια και οδηγίες ελέγχου, χρήσης και συντήρησης. Ωστόσο, στο ίδιο Παράρτημα IV ρητώς ορίζεται ότι τα αναφερόμενα σε αυτό πιστοποιητικά και έγγραφα θα πρέπει να προσκομιστούν από τον ανάδοχο πριν την υπογραφή της σύμβασης. Επομένως, εκ των προαναφερθέντων όρων της διακήρυξης προκύπτει ασάφεια ως προς το χρόνο υποβολής των πιστοποιητικών και λοιπών εγγράφων του Παραρτήματος IV της διακήρυξης, διότι σύμφωνα με τον όρο 2.4.3.2 της διακήρυξης απαιτείται να υποβληθούν με την τεχνική προσφορά και συγχρόνως κατά το Παράρτημα IV της διακήρυξης, στο οποίο παραπέμπει ο όρος 2.4.3.2 προβλέπεται η προσκόμισή τους μόνον από τον ανάδοχο πριν την υπογραφή της σύμβασης. Η δε ως άνω διαπιστωθείσα ασάφεια των όρων της διακήρυξης που οφείλεται σε υπαιτιότητα της αναθέτουσας αρχής ως υπεύθυνης για την ορθή σύνταξη των τευχών του διαγωνισμού δεν δύναται, κατά τα εκτεθέντα υπό σκέψη 30, να οδηγήσει σε αποκλεισμό διαγωνιζόμενου λόγω μη υποβολής με την τεχνική προσφορά των πιστοποιητικών και λοιπών εγγράφων του Παραρτήματος IV της διακήρυξης.

34. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο παρεμβαίνων δεν προσκόμισε με την τεχνική του προσφορά πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτει ότι το προσφερόμενο εκ μέρους του προϊόν πληροί τις απαιτήσεις ασφαλούς λειτουργίας και συμβατότητας, σε σχέση με την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα και τις επιδράσεις των ηλεκτρομαγνητικών και μαγνητικών πεδίων που παράγει το υπό προμήθεια προϊόν, ούτε οδηγίες συντήρησης της προσφερόμενης εκ μέρους του διάταξης. Δεδομένης όμως της εκτεθείσας στην προηγούμενη σκέψη ασάφειας της διακήρυξης ως προς το χρόνο υποβολής των εγγράφων που αναφέρονται στο Παραρτήματος IV της διακήρυξης, ορθώς η αναθέτουσα αρχή δεν απέκλεισε την προσφορά του παρεμβαίνοντος. Περαιτέρω, ενόψει της ως άνω ασάφειας της διακήρυξης, αλυσιτελώς προβάλλονται εκατέρωθεν ισχυρισμοί περί απόδειξης ή μη των τεχνικών απαιτήσεων της διακήρυξης εκ των προσκομισθέντων με την τεχνική προσφορά του παρεμβαίνοντος έτερων

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

εγγράφων, ήτοι της έκθεσης πληρότητας φακέλου και της δήλωση συμμόρφωσης. Συνεπώς, ο σχετικός λόγος της προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

35. Επειδή στον όρο 2.2.9.2 της διακήρυξης προβλέπεται ότι ο προσωρινός ανάδοχος απαιτείται να προσκομίσει, μεταξύ άλλων, ως δικαιολογητικά κατακύρωσης αναφορικά με τους λόγους αποκλεισμού των όρων 2.2.3.2 και 2.2.3.8 της διακήρυξης σχετικές υπεύθυνες δηλώσεις. Επίσης, κατά τον ίδιο όρο, προς απόδειξη της χρηματοοικονομικής ικανότητας ο προσωρινός ανάδοχος οφείλει να καταθέσει υπεύθυνη δήλωση περί του κύκλου εργασιών, ενώ ομοίως υπεύθυνη δήλωση προβλέπεται και για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και εκπροσώπησης του προσωρινού αναδόχου. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τον όρο 3.2 της διακήρυξης, σε περίπτωση ελλείψεων ή και μη υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου, αυτός καλείται εκ νέου από την αναθέτουσα αρχή προς συμπλήρωση αυτών. Περαιτέρω, στους όρους της διακήρυξης ρητώς και σαφώς προβλέπεται ότι μόνον τα δικαιολογητικά συμμετοχής, τεχνικής και οικονομικής προσφοράς, εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο τον συμμετέχοντα, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών. Τουναντίον, αναφορικά με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, η διακήρυξη δεν ορίζει ότι απαιτείται να υπογραφούν με προηγμένη ψηφιακή υπογραφή, πολλώ δε μάλλον δεν προβλέπεται η, επί ποινή αποκλεισμού, θέση ψηφιακής υπογραφής. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον όρο 3.2 της διακήρυξης τα δικαιολογητικά κατακύρωσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά, άνευ οιασδήποτε περαιτέρω απαίτησης περί του είδους της απαιτούμενης υπογραφής και χωρίς να προβλέπεται η θέση ψηφιακής υπογραφής ούτε να αποκλείεται η φυσική υπογραφή. Συνεπώς δεν συντρέχει, εν προκειμένω, ειδική απαίτηση περί θέσης προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής επί των ηλεκτρονικά ή φυσικά υποβαλλόμενων υπεύθυνων δηλώσεων. Σημειωτέον ότι ούτε προβλέπεται απόρριψη της προσφοράς λόγω μη θέσης προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής επί των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Πέραν των ανωτέρω, ούτε από τις διατάξεις του ν. 4412/2016 και της υπ' αρ.

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

64233/8.06.2021 Κοινής Υπουργικής Απόφασης απαιτείται να υπογράφονται τα ηλεκτρονικώς υποβαλλόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης με προηγμένη ψηφιακή υπογραφή. Ωστόσο, η υπεύθυνη δήλωση πρέπει να φέρει υπογραφή του δηλούντος άλλως είναι άκυρη και δεν παράγει ένομες συνέπειες. Επομένως, εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι οι υπεύθυνες δηλώσεις που απαιτείται κατά τη διακήρυξη να κατατεθούν ως δικαιολογητικά κατακύρωσης πρέπει να φέρουν είτε φυσική υπογραφή της οποίας η γνησιότητα δεν αμφισβητείται είτε έγκυρη κατά την ισχύον κανονιστικό πλαίσιο ηλεκτρονική υπογραφή, άλλως καλείται ο προσωρινός ανάδοχος να συμπληρώσει την ελλείπουσα υπογραφή.

40. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φάκελου και δεν αμφισβητείται, ο παρεμβαίνων υπέβαλε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης υπεύθυνες δηλώσεις αναφορικά α) με τους λόγους αποκλεισμού των των όρων 2.2.3.2 και 2.2.3.8 της διακήρυξης, β) τον κύκλο εργασιών και γ) την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και εκπροσώπησης του, οι οποίες φέρουν έγκυρη ψηφιακή υπογραφή καθώς έχουν συνταχθεί μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, κατά δε το ν. 4863/2020 η αυθεντικοποίηση μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής e-dilosi έχει την ίδια ισχύ με βεβαίωση γνησίου υπογραφής, ως βασίμως προβάλλει ο παρεμβαίνων. Ως εκ τούτου, δοθέντος ότι οι επίμαχες δηλώσεις φέρουν έγκυρη και γνήσια υπογραφή, εσφαλμένως η αναθέτουσα αρχή κάλεσε τον παρεμβαίνοντα να συμπληρώσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης κατ' άρθρο 103 του ν. 4412/2012 αλλά όφειλε να αποδεχθεί την προσφορά του. Ακόμη όμως και αν ήθελε γίνει δεκτό ότι οι υποβληθείσες με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης δηλώσεις του παρεμβαίνοντος δε φέρουν υπογραφή της οποίας η γνησιότητα δεν αμφισβητείται αλλά έπρεπε να φέρουν ψηφιακή υπογραφή –quod non- ορθώς η αναθέτουσα αρχή κάλεσε τον παρεμβαίνοντα να συμπληρώσει τις δηλώσεις με ψηφιακή υπογραφή, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από τον προσφεύγοντα τυγχάνουν απορριπτέα ως αβάσιμα, καθώς ερείδονται επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, δοθέντος ότι κατά τη διάταξη του άρθρου 103 του ν. 4412/2016 ρητώς προβλέπεται η κλήση του προσωρινού αναδόχου σε περίπτωση ελλείψεων των δικαιολογητικών κατακύρωσης ή και

Αριθμός απόφασης: 1282/2022

μη υποβολής αυτών, προδήλως δε εν προκειμένω δεν συντρέχει περίπτωση τροποποίησης της προσφοράς, καθώς η εν λόγω αιτίαση αφορά την εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, η οποία δεν συντρέχει εν προκειμένω, όπου η κλήση του προσωρινού αναδόχου προς συμπλήρωση των δικαιολογητικών κατακύρωσης σαφώς ερείδεται στον όρο 3.2. της διακήρυξης που ενσωματώνει τις διατάξεις του άρθρου 103 του ν. 4412/2016. Αλυσιτελώς ο προσφεύγων επικαλείται στο υπόμνημά του την υπ' αριθμ. ΔΕφΤρ 43/2021 απόφαση περί υποχρέωσης των δικαιολογητικών κατακύρωσης να φέρουν ψηφιακή υπογραφή, ενόψει της ρητής νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας επί του ζητήματος, ως εκτίθεται υπό σκέψη 31. Ομοίως αλυσιτελώς ο προσφεύγων επικαλείται την υπ' αριθμ. ΔΕφΑθ 414/2022 απόφαση η οποία αφορά στην εφαρμογή της προγενέστερης μορφής του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, όπου ο προσωρινός ανάδοχος αιτείτο παράτασης για τα δικαιολογητικά κατακύρωσης και η αναθέτουσα αρχή δεν υπείχε υποχρέωση προς κλήση για συμπλήρωση. Συνεπώς, ο σχετικός λόγος της προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

41. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

42. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, η παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή.

43. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προσφυγή

Δέχεται την παρέμβαση

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 2022 και εκδόθηκε αυθημερόν στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

ΤΟ ΜΕΛΟΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΝΑΒΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ